

De weerwolf van Millingen

De mannen rond het haardvuur van de weerwolf

Het dorp Millingen aan de Rijn lag er uitgestorven bij. Pikdonker was de nieuwe maan en nergens zag je ook maar een straaltje licht. Alleen, en dat was vreemd, in het vissershuisje van Dorus van de Dries, waren ze nog op. Daar was iets bijzonders aan de hand, dat was zeker. Binnen in het kale kamertje zat een aantal mannen namelijk bij elkaar.

Als dat niet vreemd is op dit late uur. Het was al bijna half twaalf, en er zaten zeven sterke kerels bij de haard. Er werd bijna niet gesproken. Dorus van de Dries zelf zat in het midden en hij keek alsof zijn aak was weggedreven.

Dorus van de Dries, en dat wist iedereen in Millingen, was niet te benijden. Het was al jaren geleden, maar Dorus voelde nog als de dag van gisteren hoe het voor de eerste keer over hem was gekomen. Dat verschrikkelijke, waarvan hij best in de gaten had, dat ze het allemaal wisten. Waar ze hem voor aankeken, waarvoor hij wel in de grond wilde kruipen, maar dat elke keer weer terugkwam, iedere keer als het nieuwe maan was. Geen wonder, dat er geen mens buiten was in zo'n duistere nacht. Iedereen kroop weg, maar waar moest hij wegkruipen, als de maan wegbleef? Daar hielp niets aan, wat hij ook deed. Het zou komen!

Precies om twaalf uur, daar begon het. Een harig wolfsvel suisde dan door de schoorsteen het huis binnen. En Dorus, de arme Dorus, hoe duchtig hij zich ook verweerde, hij werd door een geweldige kracht naar dat onzichtbaar makende vel gedreven en meteen dat hij het wolfsvel om zijn schouders voelde, was hij al verloren. Dan moest hij gaan weerwolven. "Derk," zei Manus Meun op zekere dag tegen zijn buurman, "zouden wij Dorus van de Dries nou eens niet van het weerwolven kunnen afhelpen? Me dunkt, die man moet daar toch onmenselijk onder lijden. Zou daar nou niks aan te doen zijn?" Zo begon het en het eind van het liedje was, dat een stuk of zeven sterke kerels, die voor de duvel nog niet bang waren, rond de haard van Dorus zaten te wachten op de dingen die komen zouden.

Nu was het weer nieuwe maan en stikdonker. De wind hilde om het armoedige huisje in de Dender. Ze zaten in een halve kring met de gezichten naar het vuur toe. Dorus van de Dries zat in het midden en Manus en Derk aan weerskanten. Veel gepraat werd er niet, ze keken in de vlammen en ieder had zijn eigen gedachten. Zo nu en dan hield deze of gene een stukje hout in het vuur en stak er zijn aarden pijp mee aan. Er hing een dikke tabakswalm in het kamertje. Zo nu en dan loerde een van de mannen eventjes naar de klok, maar de wijzers kropen maar langzaam naar de twaalf toe. Wachten duurt lang. Och, je kunt je die oude vissers wel voorstellen. Goed, ze waren ruw in de mond, een beetje onverschillig in hun doen en laten en het mes zat dikwijls erg los in hun broekzak, maar geloof maar, ze gingen veel liever bij de Immer in Bimmen een klare drinken, dan hier te zitten nachtbraken en te wachten op... God weet wat. Nee, erg op hun gemak voelden ze zich niet.

Ze staken nog maar weer eens een verse pijp aan en stopten een tabakspruim achter hun kiezen. Dat hielp. En Dorus? Net zoals altijd, als het weer bijna zijn tijd was om te gaan weerwolven, werd hij onrustig. Hij schoof regelmatig heen en weer op zijn bankje. Hij zat maar te wriemelen met zijn vingers en soms ging er een huivering door zijn leden of hij de koude koorts had. Hoe later het werd, hoe erger het met hem gesteld was. Zweetdruppels lekten van zijn hoofd en bleven in zijn baard hangen.

Manus en Derk hielden hem scherp in de gaten en schoven van lieverlede dicht naar hem toe. De Schele Pos, anders een kordate vent, kreeg het nu toch ook benauwd en stelde voor om een Onze

Vader te gaan bidden. Hij bad voor en een paar zware keelstemmen gaven hem antwoord. Tergend langzaam tikte de klok, de wind huilde om het huis en de regen kletterde tegen de luiken. Het ging er buiten af, of de wereld verging.

Maar binnen werd de spanning om te snijden. Het was een paar minuten voor twaalf. Dorus staarde angstig naar de haard, de handen krampachtig tot vuisten gebald. Derk en Manus hielden hem in de gaten. De Schele Pos begon haastiger te bidden en zijn ogen vlogen van de klok naar het vuur en weer terug. Steven Alver, een boom van een vent, stond op en ging naar de stapel doortakken, die naast de haard klaar lag. Hij smeed een paar flinke bossen op het vuur, dat nu ineens fel begon op te laaien. De vlammen sloegen tot in de schoorsteen en de mannen schoven een beetje naar achteren vanwege de hitte.

De klok ratelde en maakte zich gereed om te gaan slaan. Steven Alver en Mojje van Graas gingen aan weerskanten van de haard staan, beiden met een zalmhaak in de hand. Luidkeels bad de Schele Pos zijn Onze Vader. Dorus moest nu door Derk en Manus worden vastgehouden, zo ging hij te keer. Zijn haren stonden compleet recht overeind en zijn ogen puilden hem bijna uit het hoofd. Daar sloeg de klok. Een... twee... Aan alle kanten scheen de wind naar binnen te willen. De luiken rammelden, deuren klepperden en de olielamp walmde. Het vuur en de rook sloegen terug uit de schoorsteen. Een hete walm kwam de kamer binnen. Drie... De klok sloeg verder. Dorus sloeg om zich heen en worstelde om los te komen, maar Derk en Manus, geholpen door een paar makkers hielden hem stijf op zijn plaats vast. Ze hijgden van inspanning, want met een enorme kracht werd Dorus naar de haard gedreven.

En toen, nauwelijks had de klok voor de twaalfde keer geslagen, of als door een nieuwe windvlaag, sloegen de vlammen opnieuw neer. De adem bleef de vissers in de keel steken. Daar had je het ding, waar ze de hele godganse avond op hadden zitten te wachten.

Een harig, donker wolfsvel viel uit de schoorsteen naar beneden. Vliegensvlug stootten Steven en Mojje toe en duwden met uiterste krachtsinspanning het vel in de weer hoog opblaaiende vuurgloed. Een zwarte, stinkende walm steeg omhoog. Kleine giftig-groene vlammetjes krulden om het spartelende, schroeiende vel.

Steven en Mojje, bijna gestikt door de vieze walm, hielden evenwel vol en gaven geen krimp voordat het hele vel in vlammen was opgegaan. En hoe zwarter het vel werd, des te rustiger werd Dorus tenslotte. Toen Mojje met zijn zalmhaak nog eens even in het vuur porde en er niets meer van het vel te vinden was, veegde Dorus zich het zweet van zijn voorhoofd, zuchtte eens diep en lachte. Het was of hij wakker werd uit een angstige droom. Hij keek nog wat wazig om zich heen, maar ook de anderen zagen bleek om de neus en ze moesten toegeven, dat hun hart nog in de keel klopte. De Schele Pos vermande zich het eerst.

In een oogwenk goot hij een aantal glaasjes vol foezel en even later proostte de hele groep op de goeie afloop. Dorus was bevrijd. Het wolfsvel was verbrand. Nooit meer hoefde hij erover te tobben of zich te verwijten, dat hij de mensen de stuipen op het lijf zou jagen. Het weerwolven had afgedaan. En dat dankte hij aan zijn beste kameraden, de oude vissers van Millingen.

Bron:

"Volksverhalen uit Gelderland" samengesteld door G.J.H. Krosenbrink. Uitgeverij Het Spectrum, Utrecht/Antwerpen, 1979. ISBN: 90-274-7082-0